

Nyere Tids Netværks Årsmøde 9. februar 2011, Roskilde Museum

Velfærdsstatens kulturarv

Nyere Tids Netværk afholdt årsmøde på Roskilde Museum med temaet:

De danske museers indsamling og forskning skal blandet andet sikre og bevare viden om den nære fortid og nutid for eftertiden. Det er på baggrund af kendskab til lokale forhold og specifikke problemstillinger at museerne udvælger og prioriterer deres indsats. Det er forbundet med både metodiske og praktiske problemer at identificere og arbejde med problemer i den nære fortid og samtid. Således kan det i nogle tilfælde være vanskeligt at identificere begivenheder, der vil få historisk betydning. I de senere år har velfærdsstaten, dens tilblivelse og betydning været i fokus for mange museers arbejde ikke mindst tilskyndet af Kulturarvsstyrelsens prioritering af projekter, der beskæftiger sig med netop det emne.

Dette års netværksmøde for Nyere tid vil undersøge og diskutere, hvordan museet går til opgaven. Som baggrund for diskussionerne er forskellige oplægsholdere inviteret til at give en teoretisk tilgang til emnet, præsentere eksempler på forskellige vinkler til at beskæftige sig med velfærdsstatens kulturarv og bl.a. fortælle om baggrunden for prioritering, forløb og resultater af arbejdet.

Dagens indlæg er ikke taget til referat. I stedet kan Søren Hein Rasmussen og Anne Tietjen's power point præsentationer ses sammen med referatet fra mødet på ODM's hjemmeside. Referatet opridser kort oplæggene i overskrifts form.

Program:

kl 9.30:

Kaffe og velkomst

Iben Jagd, Roskilde Museum, bød velkommen til Roskilde Museum. Netværket og arrangørerne takker museet for husly og forplejning.

Anne Marboe, Museum Amager, bød velkommen til indlægsholdere, deltagere og dagens program.

Kl 10:

Caspar Jørgensen, Kulturarvsstyrelsen: *Velfærdsstaten på dagsordenen. Baggrunden for Kulturarvsstyrelsens Velfærdssatsning 2011.*

Caspar berettede om velfærd som tema, et tema som skal defineres gennem konkrete problemformuleringer.

Velfærdsstatens kulturarv betragtes som en ressource, økonomisk og kulturelt, og gensidighed med det nuværende samfund ses som en forudsætning.

Forskellige tilgange til Velfærdsstatens kulturarv, universitetsmæssigt, musealt, metodisk og teoretisk blev gennemgået, som mulige retninger for museale satsninger. Herunder periodisering, økonomisk eller social historie, ligestilling/ udjævning, aktøranalyse.

Kl 10.45:

Søren Hein Rasmussen, lektor Aarhus Universitet: *Når historie og samfund flyder sammen. Uoverskuelighed og uafsluttedhed og en situation, hvor såvel historiker som publikum har kropslige og mentale erfaringer fra den beskrevne periode. Det er samtidshistoriens store udfordring.*

Søren koncentrerer sit indlæg om følgende overskrifter:

- 1) Politiske og ideologiske dagsordener
- 2) Uafsluttede processer
- 3) Mange forlæg, mange fagligheder
- 4) Jeg var der selv
- 5) Møde sit publikum på en anden måde
- 6) Og hva' så? Selv om faghistorikerne kun står for en del af historieproduktionen er det stadig en vigtig stemme.

Kl 11.30:

Diskussion. Moderator Iben Jagd, Roskilde Museum.

Efterfølgende debat der fokuserede på Velfærdsstaten som satsning for KUAS, hvordan griber vi det metodisk an, og hvad er kravene til dokumentation af velfærdsstaten.

Følgende stikord blev bragt i spil: Dokumentation og indsamling med udgangspunkt i konkrete problemstillinger, ikke over en bred kam. Temaet er en metodisk udfordring, hvor 'oral history', etnologiske og samfundsvidenskabelige metoder kan inddrages. Vigtigt at museerne går i dialog med publikum og lokalsamfund, både formidlings- og dokumentationsmæssigt. Samtidshistorien skal stille spørgsmål til publikum, være reflekterende, måske/ måske ikke med en holdning (holdningerne er der måske alligevel i form af egne mentale og fysiske erfaringer). Åbenhed for publikums oplevede virkelighed.

Kl 12.30:

Frokost

Kl 13.45:

Anne Tietjen, projektleder Bygningsarv: *Forstadens bygningskultur 1945-1989 – På sporet af velfærdsstatens bevaringsværdier.*

Annes indlæg koncentrerer sig om følgende hovedpunkter:

Forstaden er nedslidt og under forandring.

Byudvidelsen skete i perioden fra 1945-1989 primært i forstæderne.

Velfærdsforstadens udviklingsperioder:

1945-1959: Modeldannelse og standardisering

1960-1974: Realisering

1975-1989: Ud- og ombygning

Forstadens funktioner og strukturer

Udfordringer: nedslidning, mobilitet og energirenovering

Hvordan bevarer vi velfærdsforstaden? Tendenser i forvaltningspraksis

Kl 14.30:

Kaffe

Kl 14.45:

Mette Guldberg, Fiskeri- og Søfartsmuseet: Nyt fra Nyere tids faglige råd. Mette er afgående formand for Nyere tids faglige råd, og ny formand er Ulla Schaltz, Museum Lolland-Falster. Øvrige museale medlemmer af rådet er: Morten Pedersen, Nordjyllands Historiske Museum *Næstformand*. Camilla Mordhorst, Københavns Museum. Louise Karlskov Skyggebjerg, Danmarks Tekniske Museum.

Mette benyttede lejligheden til at opsummere rådets funktion som rådgivende organ for KUAS. Det afgående råd har oplevet at funktionen har ændret sig gennem den seneste valgperiode i retning af mindre inddragelse og samarbejde med KUAS, og mere formel orientering. Rådet har også efterspurgt opmærksomhed på den immaterielle kulturarv i forhold til satsningsområdet Velfærdstaten. Når det gælder bygningskulturarven forbigås kulturhistoriske ekspertise i stigende omfang til fordel for arkitektonisk ekspertise. Mette henledte også opmærksomheden på at rådet er det eneste demokratiske valgte rådgivende organ der repræsenterer os ift. KUAS. Fremover bør nyere tids netværk gøre en indsats for at engagere ODM i netværkets møder.

Kulturarvsstyrelsens årlige museumsmøde afholdes i 2011 i Nyborg den 27. og 28. april.

Kl 15.00:

Dialog omkring hvorfor og hvordan vi opfatter velfærdsstatens tilblivelse og betydning i det 20. århundrede som historisk væsentlig. Moderator Mette Guldberg, Fiskeri- og Søfartsmuseet.

Dialogen koncentrerer sig om museernes udfordring i forhold til forvaltningerne og arkitekterne omkring bygningskulturarven. Fokus kan rettes mod forskningsspørgsmål og problemstillinger indenfor den immaterielle kulturarv, hvem bruger byen og hvordan, for hvem har den værdi, internationale perspektiver osv.

Det blev efterlyst at debatten blev hævet over den faste kulturarv og bredt ud til et mere metodisk og mentalitetshistorisk perspektiv. Hvad vil vi med satsningen? Mangler vi et forum med særligt fokus på disse faglige problematikker?

Kl 15.30:

Afslutning.

Næste års møde er fastsat til onsdag den 8. februar 2012.

Tovholdere er: Anne Husum Marboe, Museum Amager og Katha Qvist, Museum Lolland-Falster.

Referent: Anne Husum Marboe, Museum Amager

Deltagerliste:

Deltagere Nyere tids netværksmøde 2011

Jan Steen Jacobsen	Odsherreds Kulturhistoriske Museum	jsj@annebjerggaard.dk
Peter Dragsbo	Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot	pedr@museum-sonderjylland.dk
Louise Skyggebjerg	Danmarks Tekniske Museum	lks@tekniskmuseum.dk
Signe Langberg	Vendsyssel Historiske Museum	sl@vhm.dk
Keld Dalsgaard Larsen	Silkeborg Kulturhistoriske Museum	info@silkeborgmuseum.dk
Susanne Krogh Jensen	Immigrantmuseet/Furesø Museer	skje@furesoe.dk
Cathrine Kyø Hermansen	Immigrantmuseet/Furesø Museer	ckh@furesoe.dk
Stefanie Høy Brink	Københavns Museum	stefda@kff.kk.dk
Lars M. Mørch	Folkemuseet	larsmorch@folkemuseet.dk
Margit Bech Larsen	Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv	margit.bech.larsen@arbejdermuseet.dk
Thomas Meldgaard	Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv	thomas.meldgaard@arbejdermuseet.dk
Mette Tapdrup Mortensen	Kroppedal Museum	mette.mortensen@kroppedal.dk
Lene Skodborg	Kroppedal Museum	lene.skodborg@kroppedal.dk
Louise Dahl Christensen	Roskilde Museum - Lejre Museum	loch@lejre.dk
Iben Bækkelund Jagd	Roskilde Museum	ibenjagd@roskilde.dk
Søren Frandsen	Gilleleje Museum	frandsen@hhkc.dk
Caspar Jørgensen	Kulturarvsstyrelsen	casjor@kulturarv.dk
Anne Tietjen	Bygningsarv	at@bygningsarv.dk
Mette Guldborg	Fiskeri- og Søfartsmuseet	mg@fimus.dk
Søren Hein Rasmussen	Aarhus Universitet	hisshr@hum.au.dk
Anne Husum Marboe	Museum Amager	ahm@museumamager.dk
Katha Qvist	Museum Lolland-Falster	kq@museumlollandfalster.dk
Anne-Mette M. Andersen	Sydvestsjællands Museum	amma@vestmuseum.dk

Ea Stevns Matzon	Sydvestsjællands Museum	esm@vestmuseum.dk
Mette Lund Andersen	Lemvig Museum	meluan@lemvigmuseum.dk
Lisbeth Hollensen	Forstadsmuseet	lhy@hvidovre.dk
Lykke Olsen	Glud Museum	lo@gludmuseum.dk
Lola Wøhlk Hansen	Glud Museum	lwh@gludmuseum.dk
Anne M. Provst Skinnerup	Give-Egnens Museum	gem@gem.dk
Mette Vibjerg Hansen	Give-Egnens Museum	mvh@gem.dk
Maiken Rude Nørup	Middelfart Museum	mn@middelfart-museum.dk
Jørgen Burchardt		jorgen.burchardt@mail.dk
Pernille Wahlgren	Kvorning design & kommunikation	pernillew@kvorning.dk
Camilla Muldorff Frellsen	Kroppedal Museum	camilla.frellsen@kroppedal.dk
Mikkel Kirkedahl	Sydvestjyske Museer	mikni@sydvestjyskemuseer.dk
Eskil Vagn Olsen	Holbæk Museum	evo@holbmus.dk
Berit Christensen	Museerne Vordingborg	bc@museerne.dk
Anna Wowk Vestergaard	Odder Museum	awv@oddermuseum.dk
Ingeborg Phillipsen	Museum Amager	ip@museumamager.dk
Eva Frellesvig	Øhavsmuseet Faaborg	efr@ohavsmuseet.dk
John Rendboe	Billund Museum	JRE@Billund.dk
Maria Wehde	Billund Museum	
Louise Ahmt	Greve Museum	lkah@greve.dk
Jesper Munk Andersen	Museum Lolland-Falster	jma@museumlollandfalster.dk
Hanne Christensen	Museum Lolland-Falster	hlc@museumlollandfalster.dk
Lene Hasbjerg	Historisk Hus Ringsted	leha@ringsted.dk